

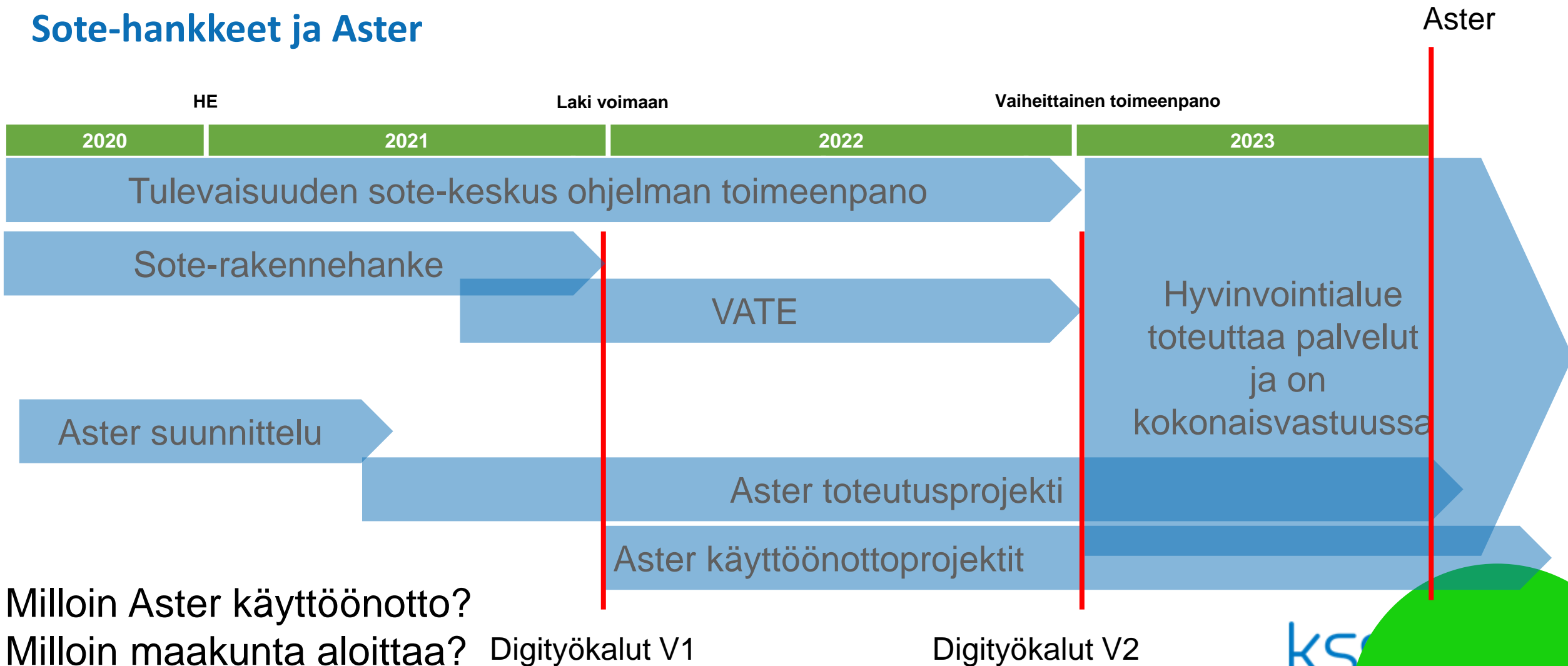

Sosiaalihuollon kansallinen tiedonhallinta ja yhtymäkohdat kuntien / hyvinvointialueen tekemiseen?

Jari Porrasmaa

25.3.2021

Sote-hankkeet ja Aster

Milloin Aster käyttöönotto?

Milloin maakunta aloittaa? Digitsökalut V1

Digitsökalut V2

Kansallinen eteneminen

- Sote-paketti
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki
    - Hyvinvointialue
    - Yksi rekisterinpitäjä maakuntaan (§ 58)
- Asiakastietolaki
  - Sosiaalihuollon arkisto käyttöön julkisilla 1.9.2024 ja yksityisillä 1.1.2026
    - Tietosisällön laajuus? Rakenteisuuden taso?
    - Suostumus so → te, te → so tietojen luovutuksiin (koskee vain Kanta-luovutuksia) → kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon erityissäätely edelleen voimassa
  - PEVin käsittely → siirtyminen pelkkään kieltä oikeuteen ei toteudu, jatkossa info, laaja suostumus, yksityiskohtaiset kiellot (uutena kaiken kieltä mahdollisuus)
    - Tilanne 25.3.2020 @ 10:50 Joni Komulainen
  - Sosiaalihuollon vaiheistus? Ei onnistu asetuksella (PEVi). Määrittely lain-tasolla?
    - Työajatus: tietyt palvelutehtävät ensin rakenteisena ("peruspalvelut", lapsiperheiden palvelut, työikäisten palvelut ja ikääntyneiden palvelut) -
    - THL valmistelemassa määräystä rakenteisuudesta, rakenne veloitetaan niiden asiakirjojen osalta joille määrittely on olemassa (sosmeta)
- [Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintasäännösten kokonaisuudistus](#), sote-tavoitteet vai lillukanvarsia?
  - Sekava nykytilanne on vuosikymmenten kehitystyön tulos!
  - Isot asiakasryhmät ja sote-tietojen yhteiskäyttö otettava fokukseseen!

Järjestämislaki ei riitä

ASiantuntijalausunto
Jari Porrasmaa
18.2.2021

1 (5)

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt asiantuntijalausuntoa allekirjoittaneelta hallitukseen esitykseen:

Hallituksen esitys HE 241/2020

Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Lausuntoa on pyydetty kuulemiseen, jonka erityisteemana on ICT-palvelujen toteutus sekä asiakas- ja potilastietojen käsittely

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen yhteiskäyttö palveluintegraation mahdollistajana

Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio ja tätä kautta saavutettavat hyödyt ovat olleet sote-uudistuksen keskeisenä tavoitteena aiemmissa uudistusyrityksissä. Käsittelyssä olevan hallituksen esityksen järjestämislaissa esitetty pykälä 58 muodostaa hyvän pohjan tietointegraatiolle, koska hyvinvointialue määritetään sote-tietojen rekisterinpitäjäksi. Tämä ei yksinään riitä takaamaan toimivaa tietojen siirtoa ja hyötykäyttöä asiakkaan parhaan palvelun toteuttamiseksi – sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot ovat edelleen erillisissä rekistereissä eikä niitä voida hyödyntää saumattomasti. Sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädännössä on lukuisia säännöksiä, jotka estävät tai mahdollistavat tietojen hyödyntämisen. Kyseisten säädösten harmonisointi tulisi toteuttaa nopealla aikataululla sote-integraation hyötyjen toteutumiseksi. Eniten integraatiosta hyötyvät paljon palveluita tarvitsevat henkilöt, jotka monesti ovat myös haavoittuvimmassa asemassa olevia (esim. ikääntyneiden palvelut, vammaispalvelut).

Asiaan on kiinnitetty huomiota Apotti, Aster, Una -hankkeiden ja Kuntaliiton edustaman AKUSTI-foorumin yhteisessä sosiaali- ja terveysvaliokunnalle toimitetussa lausunnossa. Hankkeet ja yhteistyöfoorumi edustaa käytännössä Suomen kaikkia sairaanhoitopiirejä ja näiden jäsenkuntia.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut 8.2.2021 tiedotteen sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintasäädösten kokonaisuudistuksen käynnistymisestä (tiedote 29/2021). Hyvinvointialueiden perustamista koskevan esityksen (HE 241/2020) tavoitteiden toteutuminen edellyttää tiedonhallintasäädösten kokonaisuudistuksen toteutumista. **Sosiaali- ja terveysministeriön resurssointi ja prioriteetti tiedonhallintasäädösten kokonaisuudistuksen toteutumiseksi tulee varmistaa.**

Voimassa olevan terveydenhuoltolain nojalla kaikissa sairaanhoitopiireissä on terveydenhuoltoa koskeva yhteisrekisteri. Uudenmaan erillisratkaisu heikentää potilastiedon hyödyntämismahdollisuuksia erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä ellei sote100-muutospaketissa turvata nykykäytäntöä erikseen myös Uudenmaan alueella.

Aster-projekti 2020–2025

Mikä on sosiaalihuollon arkiston rooli käyttöönotossa?

Aster ja sosiaalihuollon arkisto?

- Palvelutehtävä luokitus 1/2021 takarajalla käyttöön
- Vapaaehtoista liittymistä arkistoon tehty, takaraja laissa 1.9.2024
- Sosiaalihuollon arkiston vaiheet: I, II, III ja IV
- Millä rakenteisuuden asteella on liitytty?
  - Voiko tietoja migroida Kanta-palvelun kautta?
  - Riittävä rakenteisuus edellytys että toiminta jatkuu sujuvana
- Kuinka kattavasti on liitetty? Kaikki palvelutehtävät? Vanhat tiedot? Uudet tiedot? Molemmat?
  - Tiedon säilyttämisvelvoitteet vs asiakkaiden palveluiden jatkuvuus?
- Asterin toteutus järkevintä tehdä mahdollisimman rakenteisena (näkyvyys vaiheisiin 3 ja 4 tällä hetkellä heikohko)
- **Kuntien ja hyvinvointialueen eteneminen sosiaalihuollon arkiston käytön ja Aster käyttöönnoton kannalta tärkeä yhteensovittettava asia**

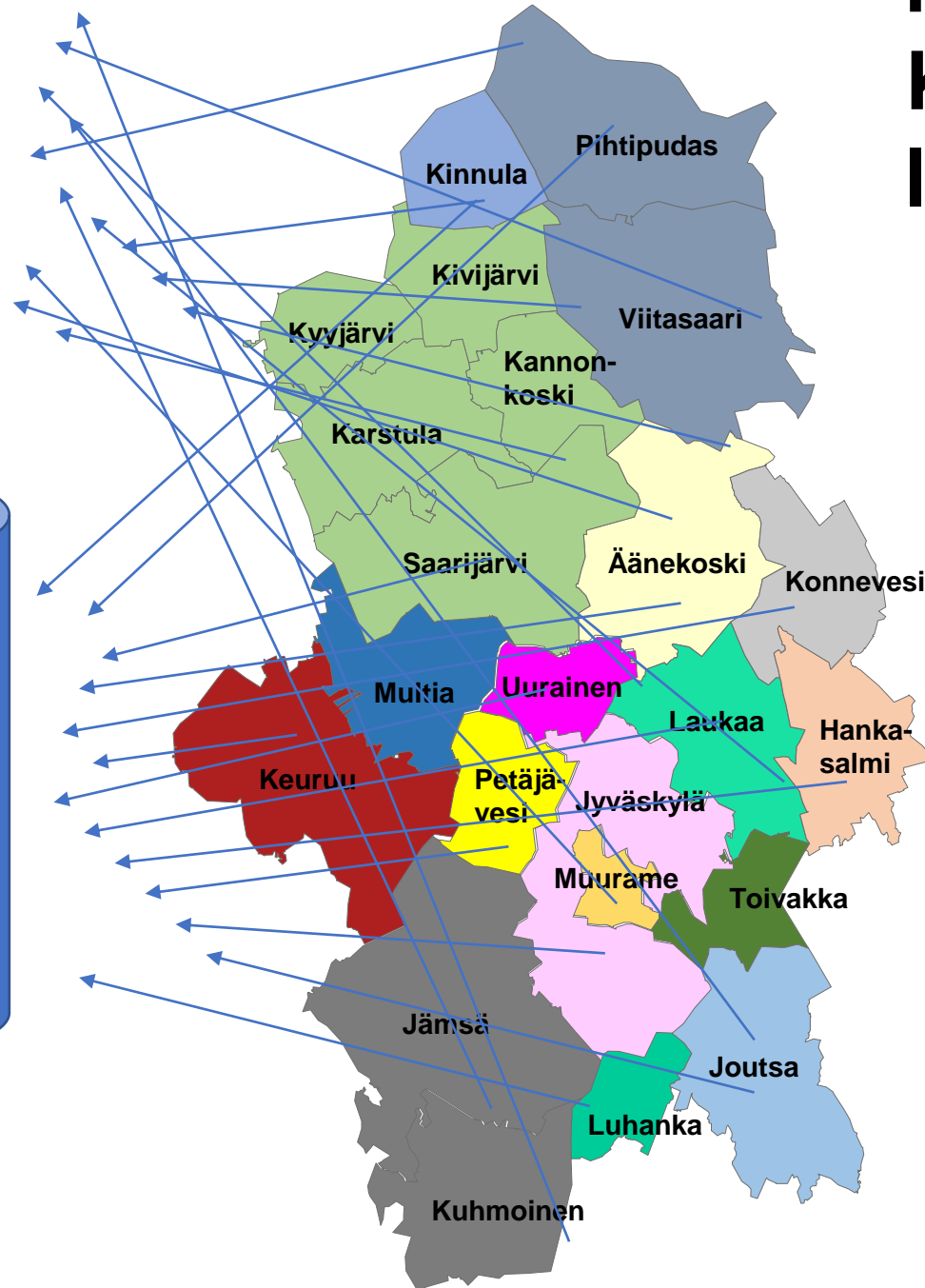
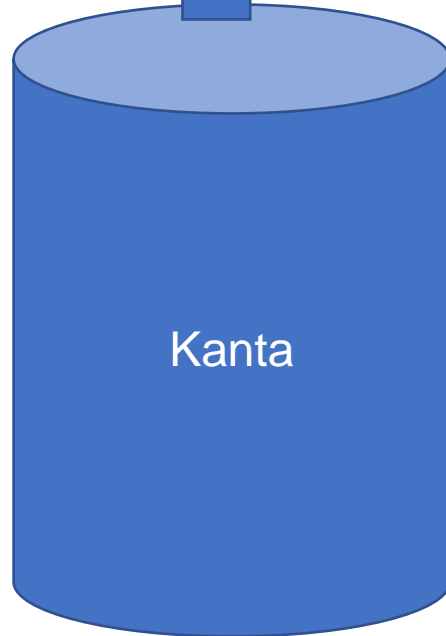
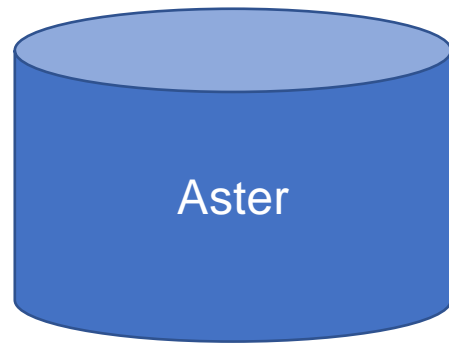
Sosiaalihuollon rekisterinpitäjät

- Wiitaunioni
- Kinnulan kunta
- Saarikka
- Konneveden kunta
- Jämsä ja Kuhmoinen
- Muuramen kunta
- Äänekosken kaupunki
- Jyväskylän kaupunki
- Hankasalmen kunta
- Laukaan kunta
- Toivakan kunta
- Toivakan kunta
- Luhangan kunta
- Uuraisten kunta
- Petäjäveden kunta
- Multian kunta
- Keuruun kunta

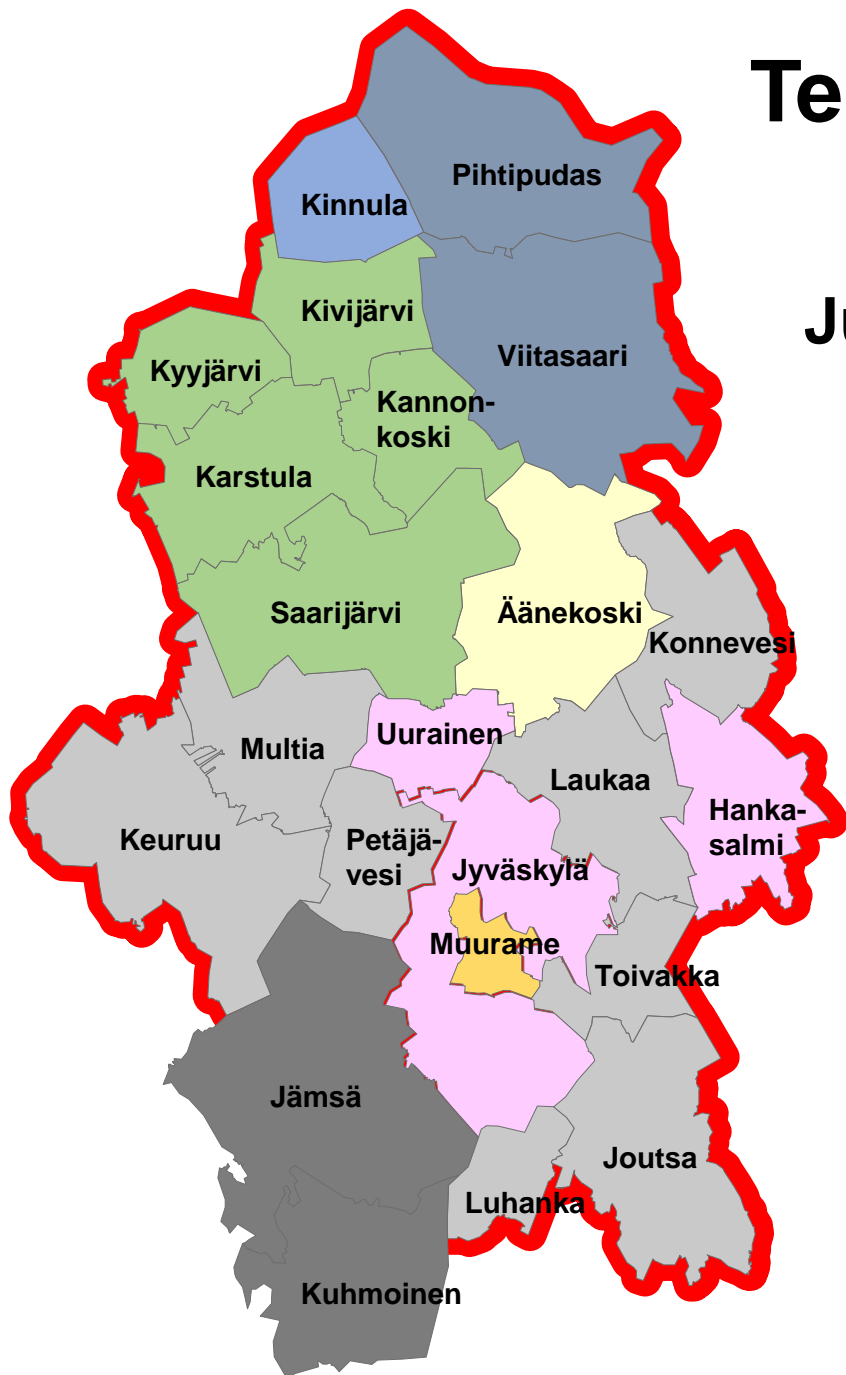
Migraatio suoraan Kanta liittymien lisäksi

- Wiitaunioni
- Kinnulan kunta
- Saarikka
- Konneveden kunta
- Jämsä ja Kuhmoinen
- Muuramen kunta
- Äänekosken kaupunki
- Jyväskylän kaupunki
- Hankasalmen kunta
- Laukaan kunta
- Toivakan kunta
- Toivakan kunta
- Luhangan kunta
- Uuraisten kunta
- Petäjäveden kunta
- Multian kunta
- Keuruun kunta

Kiitos!

Terveystieteiden rekisterin pito

Julkinen sektori

Erikoissairaanhoido

 =KSSHP alue

Perusterveydenhuolto

- Wiitaunioni
- Terveystalo / Kinnula
- Saarikka
- Seututerveyskeskus
- Äänekosken kaupunki
- Muuramen terveys
- Jämsän terveys
- Jyväskylän, Uuraisten ja Hankasalmen terveystieteiden palvelut

Yksityinen, tth, ym

Kela osalle Kanta datasta

Yksityiset tuottajat

- Terveystalo
- Mehiläinen
- Pihlajalinna

TTH tuottajat

- Työterveys Aalto
- (+ private ones + public ones)

YTHS

Etc...